

Motion. Fler psykologer på vårdcentralerna i Region Skåne

Ordförandens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige följande

1. Regionfullmäktige anser att motionen är besvarad med motionssvaret.

Sammanfattning

Mätta Ivarsson (MP) har i en motion till regionfullmäktige föreslagit att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur Region Skåne kan ändra förfrågningsunderlaget till vårdcentralerna för att öka tillgången till psykolog, med målet att det ska finnas tillgång till psykolog på varje vårdcentral och att uppdraget slutförs innan förfrågningsunderlaget för 2021 ska antas.

I ärendet finns följande dokument:

1. Motionssvar 2020-03-05
2. Motion 2019-09-24

Överväganden

Det övergripande målet för hälso-och sjukvård är en god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Inom primärvården, som alla annan sjukvård, ges vård utifrån en medicinsk bedömning av kvalificerad personal. Vårdcentralerna är navet i den Skånska sjukvården och därför har personal vid Region Skånes vårdcentraler olika kompetenser för att ge patienten en korrekt bedömning och ett brett spektrum av behandlingar, för att patienten ska få god vård.

Behovet av ett kvalificerat omhändertagande vid bedömning av psykisk ohälsa har de senaste åren ökat. Folkhälsomyndigheten presenterar statistik som ger för handen att upp emot 30 procent av de som söker vård via vårdcentral lider av någon form av psykisk ohälsa. Behovet hos Skånes befolkning överensstämmer med övriga landet vilket innebär att många leverantörer inom Hälsovalet har

prioriterat yrkeskategorier och utbildningsinsatser med tydligt fokus på psykisk ohälsa.

Under 2019 gjordes det, sammanlagt på alla skånska vårdcentraler, 59034 besök till psykolog, 62175 besök till kurator och 7836 besök till psykoterapeut. Under 2019 hade 100 av Region Skånes 156 Vårdcentraler registrerade besök hos psykolog. Det är en ökning i positiv riktning från både 2018 och 2017 med 96 respektive 93 vårdcentraler.

År 2019 var 14 procent av alla besök i primärvården till psykolog, något som kan jämföras med att 38 procent av alla besöken var till läkare och 20 procent av alla besök var till sjuksköterska. Enligt förfrågningsunderlag för 2020 är läkare och sjuksköterska de enda yrkeskategorier som alltid måste vara i vårdcentralens lokaler under verksamhetens öppettider.

Enligt Förfrågningsunderlag (FFU) och Avtal för Vårdcentral i Hälsoval Skåne (FFU 2020) finns det tydliga krav på den som bedriver primärvård inom Hälsovalet ska ha personal med kompetens att bedöma, diagnostisera, behandla, rehabilitera och ge råd till personer med psykisk ohälsa, psykisk funktionsnedsättning, psykisk sjukdom eller beroende som inte kräver specialistsjukvård. I uppdraget ingår även att vårdcentralen ska arbeta för hög tillgänglighet till en första bedömning vid psykisk ohälsa. Vårdcentralerna ska även utveckla sin verksamhet för digitala vårdtjänster som gör det enklare att kommunicera via fler kanaler och ge förbättrade möjligheter för tillgänglighet, effektivitet och individanpassning.

Flera leverantörer har, baserat på sina listades behov, valt att utveckla metoder och modeller som underlättar mottagandet och behandlingen av patienter som söker för psykisk ohälsa, många arbetar t.ex. med Integrerad Beteende Hälsa (IBH) eller arbetssätt grundade i modellen.

Region Skåne har under många drivit och utvecklat en rad olika projekt för att brett öka både kompetensen och tillgängligheten på vårdcentralerna till bedömning och behandling vid psykisk ohälsa. Under 2018 genomfördes stora utbildningssatsningar med fokus på läkare, sjuksköterskor och patientnära vårdpersonal. Syftet med satsningen var att stärka dessa yrkesgruppers kunskap om psykisk hälsa på primärvårdsnivå och utveckla strukturer för att minska flaskhalsar till en tidig och korrekt bedömning för målgruppen. Utöver ovan nämnda utbildningsinsatser har Region Skåne också satsat på internet-KBT (iKBT) som under 2019 och 2020 breddinförs enligt beslut av regionstyrelsen.

Med utgångspunkt från de skrivingar i förfrågningsunderlag 2020 som reglerar vårdcentralernas ansvar för att bedöma, diagnostisera, behandla psykisk ohälsa, de olika initiativ som tas på vårdcentralerna för att främja tillgängligheten till bedömning och behandling av psykisk ohälsa, det övergripande arbetet med utbildningsinsatser till personal och breddinförandet av iKBT samt ställningstaganden i verksamhetsplan och budget för en mer tillitsbaserad styrning bör det vara upp till den enskilda vårdcentralen att avgöra om deras patienter har

behov av en särskilt yrkeskategori.

Mot bakgrund av det anförda i motionssvaret föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden regionfullmäktige att anse att motionen är besvarad.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör